

Ter gelegenheid van de onthulling van het Poëzijpaad Oranjewâld op vrijdag 10 juni 2016 schreef onze Feandichter Edwin de Groot onderstaand gedicht. Dit gedicht werd door hem bij de onthulling voorgedragen.

De Friestalige versie is in te zien via de link '[Flinterslacheffekt](#)' (PDF, 126 kB)

Vlinderslageffect

het is niet onbestaanbaar
dat de vleugelslag van een dagpauwoog
elders op de wereld een orkaan veroorzaakt
sla de boeken er maar op na

de vlinderslagen langs dit pad gegrift
ingemetseld in gerust graniet
willen vrij baan vrij spel losgelaten

blijf even staan lees

in stilte maar daarna
loop niet weg
blijf nog en spreek spreek nu

luid klink je keel

wees niet bang kijk niet om je heen
de vogels vliegen wel
en de reeën zijn ook wel erger gewend

schaam je niet

en misschien
als de woorden stuiven
elders vlekkeloos een storm opsteekt

en anders maar niet

heb je toch maar even
grenzeloos met jezelf gesproken
een vrije wandeling buiten gebaande paden

voor even ondergedoken

—*—

Het eerste gedicht van Edwin de Groot, met een korte toelichting, treft u hieronder aan.

4 mei

Op 4 mei herdenken wij.

Was dat eerst enkel voor de slachtoffers van WOII; gelukkig (of jammer omdat het nodig is) is de 4 mei herdenking door de jaren heen breder getrokken en worden nu alle slachtoffers van conflicten herdacht. Op grotere schaal, zoals op de Dam en op de Waalsdorpervlakte, en kleinere zoals bij ons in Heerenveen en de omliggende dorpen.

Maar je bent er niet met zo'n dag, zo'n moment.

Veel slachtoffers staan op voet van oorlog met hun verleden, lijden elke dag in stilte, zijn geblokkeerd, kunnen er niet over praten, soms door het immense verdriet, soms door schaamte of wie zal het zeggen.

Terwijl wij machteloos zijn of het niet eens weten. Het is belangrijk dat 4 mei blijft bestaan, dat we ook in Heerenveen, in stilte laten zien dat we aan ze denken. Maar nog belangrijker is het dat de mensen die lijden moeten weten dat het openen van een raam bevrijdend kan werken. Dat het voor hun omgeving een uitnodiging kan zijn om naar binnen te klimmen. Want achteraf zeggen: och, hadden we maar...

Onder het oppervlak '45

het heeft niet geschreeuwd noch
is het tekeergegaan of uitgevaren
het zat er enkel en wij wisten ervan
deden er evenzeer het zwijgen toe

ogenschijnlijk viel het hem niet zwaar
onbewogen zat hij
als een geduldig visserman
vastbesloten en deugdelijk uitgelood

pas toen zijn stoel leeg viel
bleek het evenwel steeds gelekt te hebben
– 80% van de hersenen is water –
geruisloos langs de stoelpoten

onder de zitting
– daar hebben we ook nooit gekeken –
tersluiks een poeltje gevormd
stil water

we hebben er wuivend riet en
zangers bij bedacht adembenemend
mooie bloedrode libellen ontelbare schaatsenrijdertjes
en op wonderlijke wijze drijvende schrijvertjes

Under it oerflak'45

it hat út noch yn net raast
noch bile spoeke tjirge

it siet der inkeld mar en wy wisten derfan
dienen der evensagoed it swijen ta

skynber lei it him net swier op it hert
breanochteren siet er
as in geduldich fiskerman
fêst fan wil en deugdlik útleade

pas op it stuit dat syn stoel leech foel
die it bliken dat der dochs wat lekkaazje west hat
– 80% fan it brein is wetter –
súntsjes by de stoelpoaten del

ûnder de sitting
– dêr ha' wy ek nea sjoen –
stikem in puoltsje foarme
stil wetter

wy ha der weevjend reid en
sjongers by betocht spektakulêr
moaie bloedreade glêzewaskers ûntelbere
reedriderkes en op wûnderlike wize driuwende skriuwerkes